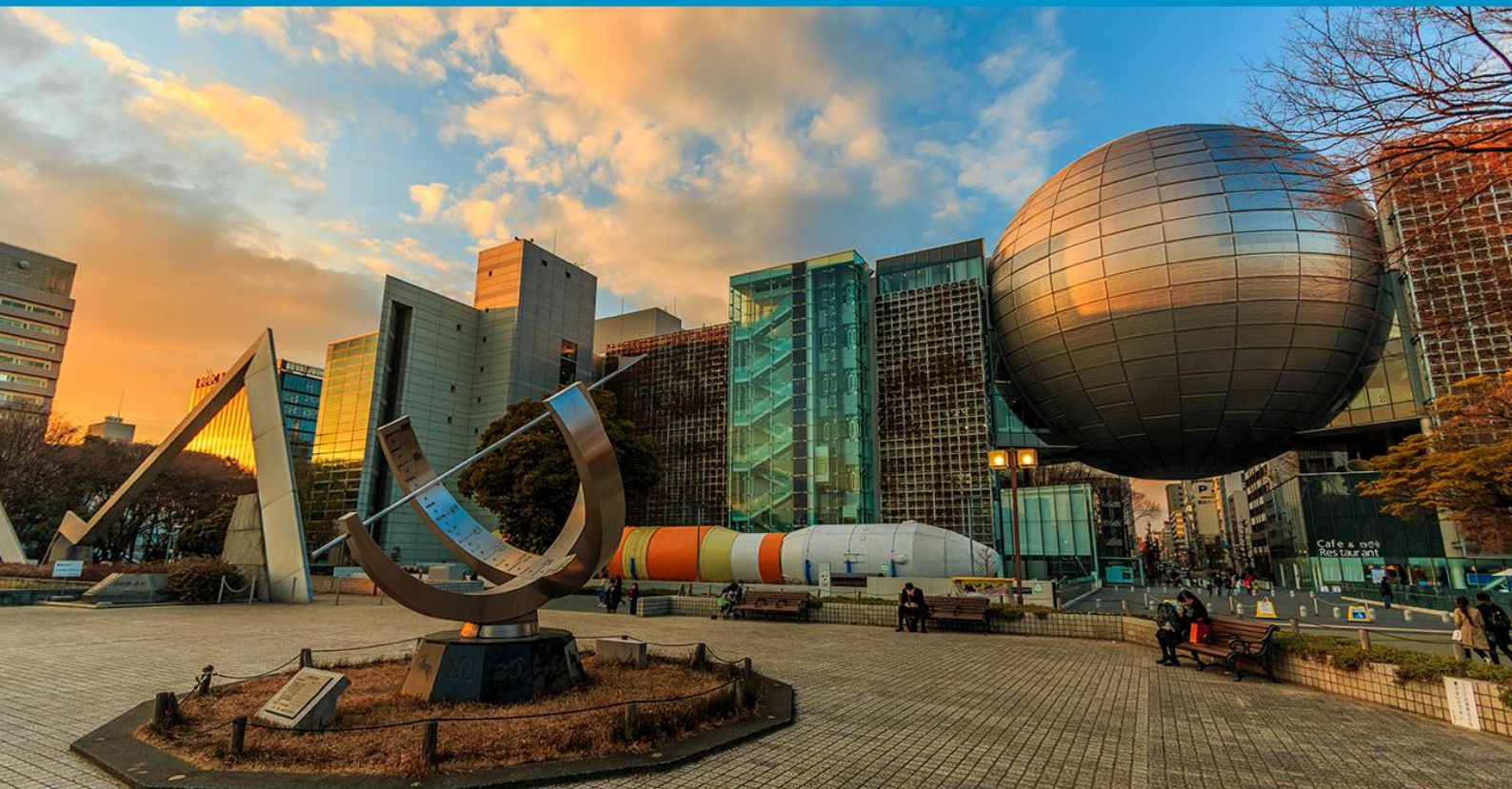

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE AND TECHNOLOGY: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

**PROCEEDINGS OF II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 17-19, 2022**

**OSAKA
2022**

SCIENCE AND TECHNOLOGY: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference

Osaka, Japan

17-19 November 2022

Osaka, Japan

2022

UDC 001.1

The 2nd International scientific and practical conference “Science and technology: problems, prospects and innovations” (November 17-19, 2022) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2022. 837 p.

ISBN 978-4-9783419-1-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-17-19-11-2022-osaka-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: osaka@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 CPN Publishing Group ®

©2022 Authors of the articles

35. **Шаповалов О. В.** 227
 РОЗВИТОК АКУМУЛЯТОРНИХ БАТАРЕЙ, ЯК
 АЛЬТЕРНАТИВНЕ ДЖЕРЕЛО ЕНЕРГІЇ ДЛЯ СИСТЕМ
 ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ
36. **Шибицька Н. М., Власюк Д. С.** 232
 ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ПРОЕКТУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
 ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
- PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES**
37. **Santoni V. I., Lepikh Ya. I., Budiianska L. M., Yanko V. V.** 238
 PULSE HIGH-PRECISION RANGING METHOD FOR
 LASER-BASED CLOSE-RANGE LOCATING SYSTEMS
38. **Сеньо П. С., Дуткевич Р. А.** 244
 ЗАСТОСУВАННЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ З
 ПІДКРІПЛЕННЯМ У ЗАДАЧІ ПРОГНОЗУВАННЯ
- GEOGRAPHICAL SCIENCES**
39. **Рибалова О. В., Бригада О. В., Ільїнський О. В., Бондаренко О. О., Чорнс К. Є.** 249
 ВПЛИВ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ НА ЗДОРОВ'Я
 НАСЕЛЕННЯ
- ARCHITECTURE**
40. **Василенко О. Б., Белоусова Г. В.** 257
 ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ДИТЯЧИХ
 ВНУТРІШНІХ ПРОСТОРІВ
41. **Горбатюк В. О., Олійник Г. С.** 265
 ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ
 ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
42. **Зоря О. П., Риждова І. С.** 268
 РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ В
 АРХІТЕКТУРІ ТА МІСТОБУДУВАННІ
- PEDAGOGICAL SCIENCES**
43. **Aliksieiev M., Kurenkov V.** 273
 USING JAVASCRIPT TO IMPROVE THE PROCESS OF STUDYING
 PHYSICS
44. **Maksymenko I. Y., Maksymenko A. V.** 276
 NEW TRENDS IN HIGHER EDUCATION – INTERNATION
 ALIZATION AT HOME
45. **Semenenko S. B., Tymofiychuk I. R., Yasinska O. V., Slobodian K. V., Ковпак А. V.** 279
 ORGANIZATION OF ENSURING THE EDUCATIONAL PROCESS
 IN PERFORMING INDEPENDENT WORK OF STUDENTS

46.	<i>Аветісова І. С., Бойко А. Д.</i>	283
	РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	
47.	<i>Арутюнян А. Г., Айкуи М. А.</i>	288
	ОРГАНИЗАЦИЯ ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ	
48.	<i>Астапова О. В., Шестерова Л. Є.</i>	295
	ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ	
49.	<i>Бабиніна Ю. Р., Кощавець І. М.</i>	301
	ВПЛИВ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ НА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
50.	<i>Бітнер Д. В., Шевчук Л. М.</i>	306
	НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА З БІОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ	
51.	<i>Гірняк С. П., Радіховська О. В.</i>	314
	ПІДРУЧНИК ЯК БАЗОВА МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
52.	<i>Дворнік С. І., Сакевич В. І., Дорогейко Л. І.</i>	319
	НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ - ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНЬОГО МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА	
53.	<i>Добровольський В. М., Винничук О. Т.</i>	323
	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	
54.	<i>Мацепура Л. Л., Самофалова О. А.</i>	331
	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ	
55.	<i>Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С., Пакулина А. С.</i>	338
	НАУЧНОЕ ОБОСНОВАНИЕ ТРЕНИРОВОЧНЫХ ПРОГРАМ ДЗЮДОИСТОВ-ВЕТЕРАНОВ	
56.	<i>Піковська М. О.</i>	349
	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ЗДОБУВАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОГО СЛОВА	
57.	<i>Сазанова Л. С.</i>	361
	ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕМОВНОМУ ВНЗ	

УДК 796.011.3

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Добровольський Володимир Михайлович,
студент факультету фізичного виховання,
Винничук Олег Теофілович,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Анотація: У статті досліджені теоретико-методологічні аспекти формування професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури, зокрема розглянуто проблему професіоналізації педагога сучасної школи, розвитку професійних якостей у випускників факультетів фізичного виховання ЗВО; проведено детальний аналіз особистісних якостей майбутнього фахівця та способи їх використання на уроках фізичної культури; охарактеризовано наслідки впливу застосування професійних якостей особистості вчителя на навчання та виховання учнів.

Ключові слова: професіоналізм, фізичне виховання, вчитель, фізична культура, спортивна діяльність, навчання.

Роль педагогічної особистості має надзвичайно велике значення у сучасній школі. Відчуваючи це, розумієш, що авторитет будь-якого шкільного предмета у руках вчителя. І авторитет предмета «фізична культура» теж насамперед у руках вчителя фізичної культури. При формуванні професійних якостей у випускників ЗВО, майбутніх учителів фізичної культури, перш за все потрібно сформувати обґрунтований професійний соціальний світогляд, у якому ефективно розкрити зміст основ даного предмета і показати його пріоритети порівняно з іншими предметами. Адже фізична культура значно

ширша, ніж здається сьогодні багатьом фахівцям у цій галузі. Навіть чисто формально вона несе великий заряд загальнонародської культури, можливість гуманізації дітей. І, найголовніше, це предмет, максимально наближений до найнагальніших завдань часу – зміцнення здоров'я дітей.

Якщо йдеться про професіоналізацію, то треба сказати, що часто в учительському середовищі, на жаль, є ще чимало слабких педагогів, з недостатньою для дітей власною руховою підготовленістю, які не володіють тими елементами, що передбачені навчальною програмою для оволодіння учнями, які не мають необхідних теоретичних знань. У зв'язку з цим, у системі формування професіоналізму вчителя фізичної культури в умовах ЗВО головну роль треба надавати саме фізичній освіті випускників.

Фізична освіта передусім пов'язана з передачею учням знань, умінь і навичок. Ступінь цієї готовності дає змогу встановити вихідний рівень роботи. Відомо, що сюди належать уміння показати, розповісти, вимагати. Для розповіді потрібні знання. Для показу – фізична досконалість. Для тих, хто займається, дуже важливо бачити в учителі людину, здатну зробити те, що вона вимагає від інших.

Майже кожен учитель має спеціальну фізичну підготовку з якогось виду спорту. Проте специфіка цієї роботи потребує універсальності. Він має вміти все, щоб не прозвучало: «А він у нас гімнаст! На лижах стояти не може!». У цьому важливою є технічна і тактична підготовка. А це означає, що від вчителя потрібно постійне поповнення фонду рухових умінь та навичок для всіх видів спортивної діяльності, закладених у програмі. У зв'язку з цим і вік також має значний вплив: коли молодий, то повинен показати так, щоб «почули», старший повинен сказати так, щоб «побачили». Тактична підготовка визначається рівнем розвитку тактичного мислення, що формується роками завдяки ретельному самоконтролю, самоаналізу дій [4]. У діяльності вчителя багато залежить від ретельної розробки єдиних педагогічних вимог стосовно конкретних умов роботи. Ці вимоги визначають порядок діяльності вчителя та учнів, впливають на норму поведінки, спосіб мислення та дій, звички.

Усе вищесказане треба передбачати у системі підготовки випускників факультетів фізичного виховання ЗВО та подальшій професійній діяльності.

Професійна орієнтація – ще одна умова в системі підготовки вчителя. Перший ступінь майбутній учитель пройшов у школі під час уроків фізичної культури, потім у секції, у спеціалізованому навчальному закладі (коледжі чи інституті фізичної культури). Але тільки ставши учителем, можна визначити, чого він досяг як організатор і що взагалі може зробити у різноманітних обставинах в школі.

Майбутнім фахівцям у галузі фізичної культури варто пройти через систему завдань – ситуацій із заздалегідь обґрунтованими завданнями, наближеними до природніх умов, що виникають у процесі занять.

Головну перевагу треба віддати методу моделювання. На наш погляд, саме в ньому закладено абстрактну функцію вчителя, коли він використовує свій багаторічний досвід, узагальнює методики. Цей спосіб насамперед пов'язаний з уявою. Без розвиненої уяви немає активного сприйняття дійсності, немає бачення, а отже, і немає активного втручання у діяльність. А без цього нецікавий та непродуктивний процес навчання та виховання. Що ж дає уяву вчителю? Вона народжує ті ідеї, ті уявлення, які потім переносяться у практику роботи та відповідають тим моделям уроку, ситуаціям, які мають керувати динамікою розвитку рухової сфери учнів.

Вчителю важливо прагнути, щоб метод моделювання реалізовувався у життєвих, а не штучних ситуаціях. Наприклад, йдучи в неділю осіннім парком, він уявляє, як добре тут, на природі, провести урок. Моделює ситуацію та прогнозує результат. Керуючись цим станом, у системі підготовки випускників можна використовувати матеріали програми з фізичного виховання, в яких показаний процес формування ставлення до навколишньої природи, дійсності, що здійснюється за допомогою засобів фізичної культури в умовах нетрадиційного характеру. Де можна бачити, спостерігати, виконувати ті рухи, які демонструються, наслідувати окремі приклади, на основі власного вибору дій, рухів, створювати себе і для себе.

Виступаючи представником суспільства, науки, школи, вчитель проте виступає не в трьох ролях, а лише в одній. У кожному акті своїх дій він виявляє себе і як громадянин, і як працівник навчально-виховного закладу, і як спортсмен. Його поведінка так і читається дітьми на уроці. Ось вчитель кинув жорсткий погляд на порушника в залі. Ось він жестом висловив гнівне здивування чи невідому радість, оцінюючи успіхи учнів. Прояснів, спостерігаючи за добрим вчинком. Засмутився, ставлячи погану оцінку. Все «прочитується» учнями не як дрібниці уроку, а як загальноприйняте ставлення до людей (дітей), до праці (уроку), до науки (спорту), до суспільства.

Зазначені вище взаємостосунки у кожний момент уроку утворюють той комплекс впливів, який впливає на результат виховання під час уроку [1, с. 28]. Без комплексу цих необхідних вихованих особистісних якостей вчителя не може бути єдиного навчально-виховного процесу.

Усе це дозволяє визначити обов'язкові для вчителя фізичної культури особистісні якості.

Гуманізм – якісна характеристика ставлення вчителя до людей взагалі та до учнів зокрема. Гуманізм вважається не милим схилинням перед дітьми, невимогливістю, всепрощенням. Під гуманізмом розуміємо таке ставлення до людини, коли вона, ця людина, визнається найвищою цінністю на землі і коли реально робляться дії заради її щастя. Невимогливість обертається для школярів жорстокістю, оскільки не сприяє їх максимальному розвитку. Гуманне ставлення до учнів на уроці має своїми складовими інтерес до особистості учня, співчуття йому, допомогу, пошану в ньому людської особистості, і високу вимогливість до його навчання, визнання його переваг. З таких же доданків складається також ставлення вчителя і до своїх колег-вчителів, до батьків, до технічного персоналу, до гостей школи. Учні бачать ці прояви і наслідують їх часом несвідомо. А коли самі є об'єктом гуманного ставлення, намагаються відповісти тим самим. І почуваються незатишно, відчуваючи сором, якщо вчитель раптом надумає на уроці проявляти гуманність, невластиву йому в інші моменти життя школи.

Наукова захопленість – друга необхідна якість учителя. Причому вона має обов'язково бути приналежністю і вчителя фізичної культури. Фізіологія та психологія спорту, методика та педагогіка фізичного виховання – неважливо, яка з наукових проблем привертає особливу увагу вчителя. Важливо, щоб вона була, ця наукова спрямованість, наукова захопленість, науковий інтерес. Без цього немає задоволення від викладацької діяльності і немає пристрасті до спорту та фізичної культури як соціальної цінності. Науковий інтерес допоможе вчителю зберегти повагу до свого предмета, дотримуватися принципу науковості у викладанні, бачити зв'язок фізичної культури із загальним гармонійним розвитком особистості. Цю якість треба культивувати у собі. Вона сама собою не народжується і не процвітає. Як тільки вчитель послабить зусилля, він не помітить сам, як згасне в ньому колишня його захопленість, як перестане шанувати він свій власний предмет, як перестане випромінювати впевненість, що його предмет – один із найвагоміших.

Третя якість нерозривно пов'язана та обумовлена попередніми двома. Це – любов до професійної праці. Її складові компоненти: сумлінність і самовідданість, радість при отриманні запланованих виховних результатів, постійно зростаючі вимоги до себе в плані педагогічної кваліфікації [3, с. 129]. Вчитель повинен любити свою професію, так само як інженер – свою, лікар – свою, артист – свою. Але що у вчителя складає ядро цієї любові? Що саме дає фундамент цьому почуттю?

Для вчителя такою опорою є процес зміни та перетворення особистості дитини: з маленької і слабкої, часом незграбної, вона перетворюється на сильну, статну, розумну і спритну. Цей процес сам по-собі, якщо за ним спостерігати, надзвичайно цікавий. Але... якщо спостерігати та бачити. Той, хто вміє спостерігати, планувати та фіксувати зміни у розвитку дітей, той не може не полюбити педагогічну роботу.

Яким чином на уроці учні дізнаються про особистісні якості вчителя? Поведінка – майже єдина сторона стосунків, доступна спостереженню під час уроку. Освітлений дитячою увагою, вчитель є видимим у найтонших нюансах

своєї поведінки. У дрібницях поведінки проглядаються і відхилення від норм, що проповідуються вчителем, і дотримання цих норм. Те, що піддається спостереженню, і є для дітей особистістю вчителя. І які б переваги не мав учитель, якщо у своїй поведінці він їх не показав, діти не дізнаються про них.

Як діти дізнаються про доброзичливість вчителя? Як здогадаються, що він радий успіхам класу? Як переконаються, що він любить свою роботу? Як зауважать, що до дівчаток у нього дбайливе та попереджувальне ставлення? Переваги вчителя не спрацьовують, якщо він не володіє педагогічною технікою, якщо не вміє яскраво і багато показати своє «я». Тільки через зовнішні прояви: голос, міміку, мовлення, жести, пластику, етику, естетику - внутрішні якості вчителя стануть засобом впливу на учнів.

А інакше – ці переваги нейтральні для процесу виховання. Втім, сказати так було б неправильно: не нейтральними виявляться непроявлені достоїнства вчителя, а негативним впливом, бо в такому разі поведінка вчителя не стане ілюстрацією того, що запропоновані школярам громадські норми мають місце і серед дорослих. Невідповідність слова і справи загрожує цинізмом і лицемірством.

Вчитель сучасної школи має, як правило, всі зазначені вище якості. Крім того, він повинен володіти технікою, щоб вміти яскраво і заражаюче показати їх, не нехтувати зовнішнім оформленням своєї поведінки.

Наприклад, за всієї своєї любові до дітей він не може дозволяти собі ображати їх злим жартом, зневажати їхні почуття власної гідності, принижувати їх. Незважаючи на самовідданість в педагогічній діяльності, не може «заговоритись» з колегою під час уроку, запізнитися на заняття, прийти непідготовленим до уроку. Володіння педагогічною технікою дозволяє вчителю використовувати свою особистість як інструмент виховання. І чим вища техніка, тим тонший і сильніший цей інструмент.

Навряд чи подібне твердження шокує досвідченого вчителя: він чудово знає з практики, наскільки велика сила емоційного впливу, як захоплює дітей незвичайність і непересічність особистості вчителя, як наслідують його і

приймають його життєві ідеали. Знаючи це, варто поглянути на себе з боку саме як на інструмент виховання, і свою поведінку трактувати саме з цих позицій.

Некоректність поведінки, як бачимо, обумовлена недооцінкою вчителем фізичної культури своєї ролі у житті школярів, нерозумінням того, що він не просто частина соціального середовища, а частина еталонного характеру: в силу специфіки професії (наявність як фізичної підготовки, так і теоретичних педагогічних знань, вмінь і навичок), вчитель постає перед учнем якоюсь ідеальною істотою свого часу та суспільства. Зазвичай ніхто не заперечує, що вчитель повинен вміти полонити своєю особистістю учнів. Однак функцію завойованого авторитету зводять до «любові та послуху» дітей. Адже справа не в тому, буде чи не буде слухняний учень (хоча і це має значення у вихованні). Справа в тому, які відносини формуються в учнів при сприйнятті особистості вчителя, який щодня заходить до них у клас. І якщо ці відносини мають колосальне значення у становленні особистості учня, треба піклуватися як про систему впливів під час уроку учнів, так і особистість того, хто цей вплив організовує. Не заради слухняності чи підпорядкування, а заради мети виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антоненко О. Аналіз моделі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка.* 2007. № 3. С. 27–30.
2. В'яла О. Сутність формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної самореалізації в оздоровчій діяльності. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка.* 2017. № 3. С. 44–51.
3. Винничук О. Потенціал особистості в процесі формування професіоналізму: особливості розвитку та реалізації. *Актуальні проблеми*

розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали VI Міжнародної наук.-практ. конф., 24–25 жовтня 2019 року / редкол. : В. Омеляненко, І. Омеляненко. Тернопіль : ТНПУ, 2019. С. 128–130.

4. Сопотницька О., Сопотницький Р. Спортивна діяльність у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції* : матеріали VI Міжнародної наук.-практ. конф., 24–25 жовтня 2019 року / редкол. : В. Омеляненко, І. Омеляненко. Тернопіль : ТНПУ, 2019. С. 141–144.